

STORTINGET

Lovvedtak 42

(2018–2019)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 166 L (2018–2019), jf. Prop. 7 L (2018–2019)

I Stortingets møte 19. februar 2019 ble det gjort følgende

vedtak til lov

om verdipapirsentraler og verdipapiroppgjør mv. (verdipapirsentralloven)

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1-1 Gjennomføring av verdipapirsentralforordningen

EØS-avtalen vedlegg IX forordning (EU) nr. 909/2014 (om forbedring av verdipapiroppgjør i Den europeiske union og om verdipapirsentraler samt om endring av direktiv 98/26/EF og 2014/65/EU og forordning (EU) nr. 236/2012 (verdipapirsentralforordningen)) gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg IX til avtalen, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Til gjennomføring av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen kan departementet i forskrift gi regler om verdipapirsentraler og om verdipapiroppgjør. I forskriften kan det gjøres unntak fra bestemmelsene som er gjennomført etter første ledd.

Finanstilsynet kan i forskrift gi bestemmelser om at rettslige og tilsynsmessige rammer i tredjestater er likeverdige.

Når det i loven her vises til verdipapirsentralforordningen, menes forordningen slik den er gjennomført etter bestemmelsen her.

§ 1-2 Lovens virkeområde

Der annet ikke er særskilt bestemt, gjelder denne loven for verdipapirsentraler med Norge som hjemstat. Kongen kan i forskrift bestemme i hvilken utstrekning loven skal gjøres gjeldende for Svalbard og Jan Mayen.

Departementet kan i forskrift gjøre unntak fra deler av loven og forskrifter gitt i medhold av loven for filialer

etablert utenfor Norge av verdipapirsentraler med Norge som hjemstat.

§ 1-3 Forskrifter for velfungerende og trygg verdipapirregistrering mv.

Departementet kan i forskrift gi regler om verdipapirsentraler, verdipapiroppgjør eller registrering av rettigheter til finansielle instrumenter dersom dette er nødvendig av hensyn til sikre og velfungerende verdipapirsentraler, et sikkert, effektivt og smidig oppgjør eller et sikkert, velordnet og effektivt system for registrering av rettigheter til finansielle instrumenter.

Kapittel 2. Selskapsform, politiattest, utfyllende regelverk mv.

§ 2-1 Krav til selskapsform og politiattest

En verdipapirsentral skal være organisert som et allmennaksjeselskap.

Styremedlemmer, daglig leder og andre som deltar i den faktiske ledelsen i en verdipapirsentral skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

§ 2-2 Verdipapirsentralenes utfyllende regelverk mv.

En verdipapirsentral skal fastsette og offentliggjøre et utfyllende regelverk for virksomheten som blant annet kan angi:

1. hvem som skal anses som utsteder av et finansielt instrument

2. nærmere regler om innføring av finansielle instrumenter i verdipapirsentralen og om fremgangsmåten der et finansielt instrument ikke lenger skal være innført
3. at det må opprettes egne kontoer for bestemte formål
4. krav til hvordan den registreringsberettigede skal dokumentere sin identitet
5. krav til endringsmeldinger og beholdningsoversikter
6. at kontohavere og utstedere selv kan foreta registreringer i registeret og hvilke registreringer de kan utføre
7. at registreringer på en konto kan foretas av andre kontoførere enn kontoføreren for den aktuelle kontoen eller for det finansielle instrumentet
8. nærmere regler om kontoførere og deres plikter, herunder krav til kompetanse, tekniske systemer og kapital, adgang til å utkontraktere oppgaver, hvordan kontoførerne skal oppfylle plikten til å opprette konto etter § 4-2, at bekreftelser som nevnt i § 4-3 annet ledd skal innhentes av kontoførerne, tilbakekall av tillatelse til å være kontofører og hvordan kundenes interesser skal ivaretas ved tilbakekall
9. at bestemmelsene i verdipapirsentralforordningen artikkel 37 nr. 2 om avstemming mot andre enheter og artikkel 34 nr. 5 om plikt til å gi opplysninger til kundene om risikoene som er knyttet til tjenestene med videre, skal gjelde tilsvarende for kontoførerne
10. hvordan det skal dokumenteres at noen er berettiget til innsyn i opplysninger etter kapittel 8.

Regelverket og senere endringer i regelverket skal godkjennes av Finanstilsynet. Finanstilsynet skal avgjøre søknader om godkjenning av endringer i regelverket senest tre måneder etter at fullstendig søknad er mottatt.

Finanstilsynet kan pålegge verdipapirsentralen å fastsette regler om ett eller flere forhold som nevnt i første ledd.

§ 2-3 Adgang til å reise sak for domstolene dersom vedtak om tillatelse ikke er fattet innen seks måneder

Dersom Finanstilsynet ikke har fattet et vedtak om en tillatelse etter verdipapirsentralforordningen skal innvilges eller ikke innen seks måneder etter at fullstendig søknad er levert, kan verdipapirsentralen bringe saken inn for domstolene.

Kapittel 3. Innføring av finansielle instrumenter i en verdipapirsentral mv.

§ 3-1 Plikt til å innføre ihendehaverobligasjoner i en verdipapirsentral

Norske ihendehaverobligasjoner skal innføres i en verdipapirsentral med tillatelse eller anerkjennelse et-

ter verdipapirsentralforordningen også der obligasjonene ikke omsettes på en handelsplass eller overføres som følge av en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse.

Departementet kan i forskrift gi regler som gjør unntak fra eller utfyller plikten i første ledd.

§ 3-2 Krav til makulering av fysiske dokumenter mv.

Dersom det allerede er utstedt et dokument som representerer et finansielt instrument på en måte som kan komme i strid med det som følger av denne loven, kan det finansielle instrumentet først innføres i en verdipapirsentral etter at dokumentet har blitt makulert, lagt i sikker forvaring eller på annen måte blitt sikret mot å komme i omsetning. Dokumenter som representerer finansielle instrumenter utstedt etter norsk rett, skal makuleres.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om innkalling av dokumenter ved innføring i en verdipapirsentral.

§ 3-3 Beslutning om innføring i en verdipapirsentral og fastsettelse av vederlag

Dersom ikke annet er bestemt i eller i medhold av lov, beslutter utstederen av finansielle instrumenter om de finansielle instrumentene skal innføres i en verdipapirsentral.

Verdipapirsentralforordningen artikkel 49 nr. 1 til 4 om utstederes rett til å få innført finansielle instrumenter i en verdipapirsentral, vederlag og klage med videre gjelder tilsvarende for søknader om innføring av finansielle instrumenter som ikke er omfattet av artikkel 49.

Kapittel 4. Verdipapirkontoer og forvaltere mv.

§ 4-1 Enkeltkonto og forvalterkonto

Med mindre annet er bestemt i eller i medhold av lov, kan finansielle instrumenter registreres på enkeltkontoer som tilhører den enkelte investoren og som står i investorens navn, eller på forvalterkontoer som står i forvalterens navn.

§ 4-2 Rett til å få opprettet konto

En verdipapirsentral plikter å opprette enkeltkonto eller forvalterkonto til registrering av finansielle instrumenter som er innført i verdipapirsentralen. En verdipapirsentral må ikke avvise en kunde med mindre hvitvaskingsloven eller annen lov eller regler gitt med hjemmel i lov gir anvisning om å avvise kunden eller det foreligger saklig grunn til å avvise kunden.

§ 4-3 Krav til forvaltere

Innehavere av forvalterkontoer skal være bank, kredittforetak, verdipapirforetak, verdipapirsentral eller forvaltningsselskap for verdipapirfond. Forvalteren må være underlagt regulering og tilsyn i sin hjemstat og plikte å overholde regler som tilsvarer direktiv (EU)

2015/849 om tiltak for å hindre at finanssystemet brukes til hvitvasking av penger eller finansiering av terrorisme.

Før en verdipapirsentral oppretter en forvalterkonto for en forvalter for første gang, skal verdipapirsentralen innhente en bekreftelse fra forvalteren om at den er kjent med og kan oppfylle plikten til å gi opplysninger i § 4-4 fjerde ledd.

Finanstilsynet kan i særlige tilfeller gi en verdipapirsentral tillatelse til å opprette en forvalterkonto i navnet til en forvalter som ikke er omfattet av første ledd.

§ 4-4 Forvalterkontoer

Det skal fremgå av registeret at en konto er en forvalterkonto, og hvem som forvalter kontoen.

Forvalteren er legitimert til å råde over beholdninger på kontoen med bindende virkning for investor og for øvrig med slike rettsvirkninger som er bestemt i kapittel 7.

Finansielle instrumenter som tilhører forvalteren, kan ikke være registrert på en forvalterkonto som forvaltes av vedkommende. Ved anvendelse av reglene i §§ 5-3 og 8-3 regnes forvalteren som innehaver av finansielle instrumenter på forvalterkontoen.

Forvalteren plikter å gi opplysninger om de reelle eierne i samme omfang og på samme måte som verdipapirsentralen plikter å gi opplysninger etter § 8-3 første ledd eller annen lov.

Forvalteren skal fastsette regler for når den skal anses for å ha fått melding om en rettsstiftelse etter § 7-7. Reglene skal godkjennes av Finanstilsynet.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om forvaltere og forvalterkontoer, herunder forvalternes opplysningsplikt og plikt til å oppbevare opplysninger.

Kapittel 5. Registrering av rettigheter til finansielle instrumenter som er innført i verdipapirsentralen

§ 5-1 Registreringsberettigede

Berettiget til å melde registrering av rettigheter til finansielle instrumenter er den som ifølge registeret fremstår som berettiget, eller den som godtgjør at rettigheten er gått over til ham.

Berettiget til å melde slettelse av panterett eller annen heftelse er den berettigede etter heftelsen. Slik slettelse kan også skje dersom det godtgjøres at rettigheten er falt bort.

Utstederen av et finansielt instrument er berettiget til å melde slettelse av instrumentet fra registeret, dersom det godtgjøres at det finansielle instrumentet er opphørt å eksistere på grunn av innfrielse eller annet forhold.

Berettiget til å melde registrering er videre enhver som etter annen lovgivning har rett eller myndighet til å stifte eller overføre rettigheter i eller til finansielle in-

strumenter uten samtykke av den som er nevnt i første ledd.

§ 5-2 Gjennomføring av registreringer

Verdipapirsentralen skal behandle begjæringer om registrering uten ugrunnet opphold og foreta registreringen når samtlige vilkår for registrering er oppfylt.

Verdipapirsentralen skal underrette den som har fremsatt en begjæring om registrering, om avslag på begjæringen hvis ikke annet følger av lov eller bestemmelse gitt i medhold av lov.

§ 5-3 Opplysninger som skal fremgå av registeret

Registeret skal inneholde opplysninger om de finansielle instrumentene og om innehavere av rettigheter til disse.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til hvilke opplysninger etter første ledd som skal fremgå av registeret, og hvordan opplysningene skal sammenstilles.

§ 5-4 Retting og sletting av opplysninger fra registeret

Verdipapirsentralen skal rette feil i en registrering dersom den finner at registreringen er uriktig.

Verdipapirsentralen kan slette opplysninger fra registeret dersom opplysningene åpenbart er uten betydning.

Opplysninger som er slettet fra registeret, skal oppbevares i minst ti år.

§ 5-5 Endringsmeldinger og beholdningsoversikter

Verdipapirsentralen skal sende melding til rettighetshavere ved enhver endring i registeret som kan ha betydning for deres rettigheter, med mindre noe annet er avtalt. Tilsvarende gjelder andre som har meldt en registrering.

Verdipapirsentralen skal én gang i året sende rettighetshavere en oversikt over deres beholdning av eller rettigheter i registrerte finansielle instrumenter. Det skal framgå av oversikten også andre opplysninger som kan ha betydning for deres rettigheter.

Kapittel 6. Kontoførere

§ 6-1 Adgang til å bruke kontoførere

En verdipapirsentral kan benytte kontoførere til å føre inn finansielle instrumenter og registreringer i verdipapirregisteret. Dersom en verdipapirsentral benytter kontoførere, gjelder reglene i loven her om oppgave- og ansvarsfordeling med videre mellom verdipapirsentralen og kontoførerne.

Med kontofører menes foretak som en verdipapirsentral har gitt tillatelse til etter § 6-2.

Bruk av kontoførere er ikke til hinder for at verdipapirsentralen selv forestår registreringer.

§ 6-2 Tillatelse til å være kontofører mv.

En verdipapirsentral kan gi følgende foretak tillatelse til å være kontofører:

1. Norges Bank og andre sentralbanker
2. verdipapirsentraler med tillatelse eller anerkjennelse etter verdipapirsentralforordningen
3. sentrale motparter med tillatelse etter forordning (EU) nr. 648/2012
4. verdipapirforetak med tillatelse etter direktiv 2014/65/EU
5. banker eller kredittforetak med tillatelse etter direktiv 2013/36/EU
6. forvaltningsselskap for verdipapirfond med tillatelse etter direktiv 2009/65/EF.

Verdipapirsentralen kan bare avslå en søknad om tillatelse til å bli kontofører hvis søkeren ikke oppfyller kravene som stilles i lov, forskrift eller verdipapirsentralens regelverk. Verdipapirsentralen skal gi søkeren en skriftlig begrunnelse for avslaget.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om kontoførere og deres plikter, herunder innskrenke eller utvide kretsen av foretak som kan få tillatelse til å være kontoførere etter første ledd.

§ 6-3 Kontoførernes plikter mv.

Kontoføreren har ansvar for at verdipapirkontoene og de finansielle instrumentene som vedkommende er kontofører for, til enhver tid oppfyller de krav som følger av lov, forskrift og verdipapirsentralens regelverk. Reglene i §§ 5-1 til 5-4 om registrering av rettigheter til finansielle instrumenter med videre gjelder tilsvarende for kontoførere som mottar begjæringer om registrering.

Kontoførerne skal oppfylle følgende bestemmelser i verdipapirsentralforordningen for kontoene og de finansielle instrumentene som vedkommende er kontofører for:

1. artikkel 36 om verdipapirutstedelsers integritet med videre
2. artikkel 37 nr. 3 om forbud mot å skape finansielle instrumenter med videre
3. artikkel 38 nr. 5 om plikt til å tilby ulike kontotyper
4. artikkel 38 nr. 6 om plikt til å informere om beskyttelsesnivåene og kostnadene ved ulike kontotyper og til å tilby disse på rimelige forretningsmessige vilkår.

Kontoførerne skal oppbevare dokumentasjon om grunnlaget for registreringer i registeret i minimum ti år.

Kontoførerne skal ha klare og tilgjengelige ordninger for å behandle klager i tilknytning til virksomheten som kontofører. Kontoførerne skal kunne dokumentere klagen og hvordan de er behandlet.

§ 6-4 Kontoførernes adgang til å utkontraktere oppgaver

Utkontraktering av oppgaver som kontofører er ikke tillatt, med mindre det følger av verdipapirsentralens regelverk, jf. § 2-2.

Dersom verdipapirsentralen i sitt regelverk har gitt kontoførerne adgang til å utkontraktere oppgaver, gjelder bestemmelsene om utkontraktering i verdipapirsentralforordningen artikkel 30 nr. 1 til nr. 3 tilsvarende.

Kontoførerne skal i avtalen om utkontraktering sikre at utkontrakteringen ikke vanskeliggjør verdipapirsentralens mulighet til å føre kontroll etter § 6-5.

§ 6-5 Verdipapirsentralens kontroll med kontoførerne mv.

Verdipapirsentralen skal føre en betryggende kontroll med at kontoførernes virksomhet skjer i henhold til lover, forskrifter og verdipapirsentralens regelverk.

Verdipapirsentralen skal uten ugrunnet opphold informere Finanstilsynet dersom en kontofører vesentlig eller gjentatte ganger overtrer bestemmelser i lov, bestemmelser fastsatt i medhold av lov eller verdipapirsentralens regelverk.

Kontoførerne skal gi verdipapirsentralen de opplysninger som verdipapirsentralen trenger for å oppfylle sine plikter fastsatt i lov, forskrift og verdipapirsentralens regelverk.

§ 6-6 Tilbakekall av tillatelse til å være kontofører

Verdipapirsentralen kan kalle tilbake en kontoførers tillatelse etter § 6-2 helt eller delvis dersom kontoføreren:

1. ikke lenger oppfyller kravene for å være kontofører som er fastsatt i lov, forskrift, verdipapirsentralens regelverk eller tillatelsen
2. ikke tar tillatelsen i bruk innen 12 måneder fra den ble gitt, gir uttrykkelig avkall på tillatelsen eller ikke har drevet virksomhet som kontofører de siste seks månedene
3. har fått tillatelse til å være kontofører ved hjelp av uriktige eller mangelfulle opplysninger av vesentlig betydning
4. vesentlig eller gjentatte ganger har overtrådt lov, forskrift eller verdipapirsentralens regelverk
5. er besluttet oppløst eller avviklet, ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, er under gjeldsforhandling, tvangsakkord eller konkursbehandling eller det er fattet vedtak om krisehåndtering av foretaket
6. ikke gir verdipapirsentralen de opplysninger den trenger for å utføre sine oppgaver etter lov eller forskrift
7. ikke oppfyller opplysningsplikten overfor eller pålegg om retting fra Finanstilsynet.

Beslutninger om tilbakekall etter første ledd skal behandles etter reglene om behandling av klager fast-

satt i medhold av verdipapirsentralforordningen artikkel 32 nr. 2.

§ 6-7 *Avvikling av ordningen med kontoførere*

Dersom en verdipapirsentral beslutter helt eller delvis å avvike ordningen med kontoførere, skal den sende skriftlig melding til Finanstilsynet og de berørte kontoførerne senest tolv måneder før endringen trer i kraft.

Finanstilsynet kan innen seks måneder fra melding etter første ledd er mottatt, stille vilkår for gjennomføring av avviklingen.

Kapittel 7. Rettsvern og andre virkninger av registrering og notifikasjon

§ 7-1 *Rettsvern og andre rettsvirkninger av registrering på en verdipapirkonto*

Registrering av en rettighet på en verdipapirkonto i en verdipapirsentral, etter § 4-1, gir rettsvern og andre rettsvirkninger som bestemt i dette kapittelet.

Verdipapirsentralen skal fastsette regler for når en rettighet skal regnes som registrert. Reglene skal godkjennes av departementet.

§ 7-2 *Rettsvirkninger av registrering for finansielle instrumenter som er innført gjennom en forbindelse til en annen verdipapirsentral mv.*

Dersom en verdipapirsentral innfører finansielle instrumenter som allerede er innført i en annen verdipapirsentral eller i et annet register, får rettigheter til de finansielle instrumentene rettsvirkninger etter §§ 7-3 og 7-4 når de er registrert på en verdipapirkonto i førstnevnte verdipapirsentral.

§ 7-3 *Kolliderende rettigheter*

En registrert rettighet går foran en rettighet som ikke er registrert eller som er registrert på et senere tidspunkt.

En eldre rettighet går uten hensyn til første ledd foran en yngre rettighet dersom den yngre rettigheten er ervervet ved avtale og erververen av den yngre rettigheten ved registreringen kjente eller burde kjent til den eldre rettigheten.

En eldre rettighet går uten hensyn til første ledd foran en yngre rettighet dersom den yngre rettigheten er ervervet ved arv.

§ 7-4 *Mangler ved avhenderens rett*

Når en rettighet som er ervervet ved avtale, er registrert etter § 7-1, kan det ikke gjøres gjeldende mot erververen at avhenderens rett ikke var i samsvar med registerets innhold. Dette gjelder ikke dersom erververen var eller burde ha vært kjent med avhenderens manglende rett da rettigheten ble registrert. Første punktum gjelder

ikke konflikter mellom kolliderende rettigheter som nevnt i § 7-3.

§ 7-5 *Utstederens innsigelser*

Når en rettighet som er ervervet ved avtale, er registrert etter § 7-1, kan ikke utstederen av gjeldsinstrumenter gjøre gjeldende mot erververen innsigelser som nevnt i gjeldsbrevloven § 15. Innsigelsen kan likevel gjøres gjeldende dersom erververen var eller burde ha vært kjent med den da rettigheten ble registrert. Gjeldsbrevloven § 18 gjelder tilsvarende.

Utstederen kan i alle tilfelle gjøre gjeldende innsigelser som nevnt i gjeldsbrevloven §§ 16 og 17.

§ 7-6 *Frigjørende betaling*

Utbetaling fra en skyldner til den som etter registeret er berettiget til å motta betaling på forfallstidspunktet i henhold til registerets innhold, er frigjørende for skyldneren, selv om mottakeren ikke hadde rett til å ta imot betaling. Dette gjelder ikke dersom skyldneren var eller burde ha vært kjent med betalingsmottakerens manglende rett da utbetalingen fant sted.

§ 7-7 *Rettsvirkninger av registrering på en forvalterkonto i en verdipapirsentral*

Disposisjoner over finansielle instrumenter som er registrert på en forvalterkonto, får rettsvirkninger etter §§ 7-3 og 7-4 når forvalteren får melding om disposisjonen. Rettsvirkninger inntre likevel bare når forvalteren oppfyller kravene i § 4-3.

Forvaltere som nevnt i første ledd skal fastsette regler for når forvalteren skal anses for å ha fått melding om en rettsstiftelse etter første ledd. Reglene skal godkjennes av Finanstilsynet.

§ 7-8 *Forskrifter om finansielle instrumenter utstedt etter en annen stats lovgivning mv.*

Departementet kan i forskrift fastsette at reglene i dette kapittelet helt eller delvis ikke skal gjelde for finansielle instrumenter utstedt etter en annen stats lovgivning dersom de er underlagt rettsvirkninger etter lovgivningen i staten der de er utstedt, som ikke er forenelige med bestemmelsene i dette kapittelet.

Departementet kan i forskrift fastsette at rettsvirkninger som nevnt i § 7-2 ikke skal inntre for finansielle instrumenter som allerede er innført i en annen verdipapirsentral eller i et annet register og som er underlagt rettsvirkninger som ikke er forenelige med § 7-2.

Kapittel 8. Taushetsplikt og innsyn

§ 8-1 *Taushetsplikt*

Tillitsvalgte, ansatte og revisor i en verdipapirsentral plikter å hindre at noen får adgang eller kjennskap til det som de i sitt arbeid får vite om noens forretningsmessige eller personlige forhold, hvis ikke noe annet føl-

ger av denne eller annen lov. Tilsvarende gjelder for kontoførere og andre som utfører arbeid eller oppdrag på vegne av en verdipapirsentral eller en kontofører.

Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har avsluttet tjenesten, oppdraget eller vervet.

§ 8-2 Taushetsplikt om varsling

Tillitsvalgte og ansatte i verdipapirsentraler og i kredittinstitusjoner som er utpekt etter verdipapirsentralforordningen artikkel 54, har taushetsplikt overfor uvedkommende om navnet og andre identifiserende opplysninger om personer som har gitt meldinger, tips eller liknende opplysninger om overtredelser av loven og tilhørende forskrifter, med mindre bruk av opplysningene er nødvendig som ledd i ytterligere undersøkelser av overtredelsen eller etterfølgende forvaltnings-sak eller rettssak. Reglene i første punktum gjelder også for navnet og andre identifiserende opplysninger om fysiske personer som angivelig er ansvarlige for overtredelsen.

Reglene i første ledd gjelder tilsvarende for kontoførere og andre som utfører arbeid eller oppdrag på vegne av en verdipapirsentral eller en kontofører.

§ 8-3 Innsynsrett

Uten hinder av taushetsplikten etter § 8-1 gjelder følgende om rett til å få opplysninger fra en verdipapirsentral:

1. En kontohaver har rett til å få alle opplysninger som er registrert på verdipapirkontoen.
2. En pantthaver eller rettighetshaver til en annen begrenset rettighet registrert på en verdipapirkonto har rett til å få alle opplysninger som er registrert på kontoen som kan ha betydning for rettigheten.
3. Tingretten og namsmannen har rett til å få opplyst hvilke registrerte finansielle instrumenter som tilhører en saksøkt, en skyldner eller en person som er fratatt rettslig handleevne, og om det er øvrige begrensede rettigheter i disse. Retten, bostyrer og leder av gjeldsnemnd som er oppnevnt av retten, har rett til å få alle opplysninger som er registrert om en konkursskyldner eller en skyldner som er under gjeldsforhandling, eller om en avdød ved skifte av insolvent dødsbo, herunder alle opplysninger om finansielle instrumenter som er innført i verdipapirsentralen. Tilsvarende gjelder for leder av administrasjonsstyret for finansforetak oppnevnt av Finansdepartementet eller Finanstilsynet.
4. Enhver har rett til å få opplysninger som er registrert om et finansielt instrument, med mindre noe annet følger av lov eller forskrift.
5. Dersom noen med hjemmel i lov har krav på opplysninger og opplysningene finnes i registeret i en verdipapirsentral, har vedkommende rett til å få disse opplysningene fra verdipapirsentralen.

Dersom noen med hjemmel i selskapslovgivning eller tilsvarende lovgivning i en annen EØS-stat har krav på å få opplysninger om eiere og andre rettighetshavere til finansielle instrumenter utstedt etter den aktuelle EØS-statens lovgivning, og opplysningene finnes i en verdipapirsentral, har vedkommende rett til å få disse opplysningene fra verdipapirsentralen. For aksjer og andre finansielle instrumenter som kan sidestilles med aksjer og som er utstedt etter lovgivningen i en stat utenfor EØS-området, har utstederen rett til å få opplysninger om hvem som eier aksjene, dersom utstederen har krav på å få opplysningene etter utstederlandets selskapslovgivning eller tilsvarende lovgivning.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om rett til innsyn, herunder utvide retten til innsyn etter bestemmelsen her og gi regler om en verdipapirsentrals adgang til å gi opplysninger til en annen verdipapirsentral som den har opprettet en forbindelse til etter verdipapirsentralforordningen artikkel 48.

§ 8-4 Opplysninger til bruk for forskning

Finanstilsynet kan bestemme at en verdipapirsentral kan gi opplysninger til bruk for forskning uten hinder av taushetsplikt etter § 8-1 når det finnes rimelig og ikke medfører uforholdsmessig ulempe for andre interesser.

Til vedtak som nevnt i første ledd kan det stilles vilkår om blant annet hvem som skal ha ansvar for opplysningene, og hvem som skal ha tilgang til dem, om oppbevaring og tilbakelevering av utlånt materiale, om sletting av avskrifter, om hvorvidt forskerne skal ha adgang til å henvende seg til eller innhente nærmere opplysninger om dem det er gitt opplysninger om, og om bruken av opplysninger for øvrig.

Begjæring om dispensasjon fra taushetsplikten i medhold av første ledd skal sendes verdipapirsentralen, som skal gi en tilråding i saken til Finanstilsynet.

Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i paragrafen her.

§ 8-5 Forskeres taushetsplikt

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid i forbindelse med forskning som en verdipapirsentral i medhold av § 8-4 første ledd har gitt opplysninger underlagt taushetsplikt til, plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til disse opplysningene.

Opplysningene kan bare brukes til forskning og i samsvar med opplyst formål og de vilkår som måtte være fastsatt etter § 8-4 annet ledd.

Taushetsplikten er ikke til hinder for:

1. at opplysningene gjøres kjent for dem som opplysningene direkte gjelder, eller for andre i den utstrekning de som har krav på taushet, samtykker
2. at opplysningene brukes når behovet for beskyttelse må anses ivaretatt ved at de gis i statistisk form,

eller ved at individualiserende kjennetegn utelates på annen måte.

Verdipapirsentralen skal før utlevering av opplysningene gjøre mottakerne av opplysningene kjent med taushetsplikten og straffebestemmelsene i straffeloven §§ 209 og 210. Verdipapirsentralen kan kreve skriftlig erklæring om at mottakerne av opplysningene kjenner til reglene og vil overholde taushetsplikten.

Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i paragrafen her.

§ 8-6 Tilgang til opplysninger i verdipapirsentraler

Politiet skal ha elektronisk tilgang til opplysninger i verdipapirsentraler. Søk i register skal kun skje ut fra politiets behov for opplysninger i forbindelse med forebygging og bekjempelse av kriminalitet.

Finanstilsynet skal ha elektronisk tilgang til opplysninger i verdipapirsentraler. Søk i register skal kun skje ut fra Finanstilsynets behov for opplysninger i forbindelse med tilsynsoppgaver.

Norges Bank skal ha elektronisk tilgang til opplysninger i verdipapirsentraler. Søk i register skal kun skje ut fra Norges Banks behov for opplysninger i forbindelse med oppgaver etter sentralbankloven eller for å støtte tilsynet med soliditet og finansiell stabilitet.

Etter søknad fra et regulert marked, multilateral handelsfasilitet eller organisert handelsfasilitet med hovedsete i en EØS-stat kan Finanstilsynet i særlige tilfeller pålegge en verdipapirsentral å gi søkeren elektronisk tilgang til hele eller deler av de registrerte opplysningene dersom dette er nødvendig for en effektiv markedsobservasjon. Verdipapirsentralen kan kreve at markedsplassen dekker kostnadene ved å etablere og opprettholde slik elektronisk tilgang.

§ 8-7 Vederlag

Verdipapirsentralen kan kreve vederlag for utlevering av opplysninger til kontohavere, rettighetshavere og andre, herunder ved utlevering av endringsmeldinger og beholdningsoversikter. Dette gjelder likevel ikke for opplysninger offentlige myndigheter har krav på i medhold av lov eller forskrift.

Departementet kan i forskrift gi regler om verdipapirsentralens vederlag for utlevering av opplysninger som nevnt i første ledd.

Kapittel 9. Erstatning

§ 9-1 Verdipapirsentralers erstatningsansvar

Verdipapirsentralen er ansvarlig for direkte økonomisk tap som noen påføres som følge av feil som er oppstått i tilknytning til registreringsvirksomheten. Første punktum gjelder også for feil i verdipapirregisteret som har oppstått som følge av oppgjørstjenester.

Første ledd gjelder ikke dersom verdipapirsentralen godtgjør at feilen skyldes forhold utenfor verdipapir-

sentralens kontroll som den ikke med rimelighet kunne ventes å unngå eller overvinne følgene av. Første ledd gjelder heller ikke for økonomisk tap som noen påføres i egenskap av å være oppgjørsmottaker eller kontofører for verdipapirsentralen.

Erstatningsansvar som nevnt i første ledd omfatter kun direkte tap, og slikt ansvar er i alle tilfelle begrenset til 500 millioner kroner for samme feil.

For annet økonomisk tap enn det som er nevnt i første til tredje ledd, er verdipapirsentralen ansvarlig dersom tapet skyldes uaktsomhet fra dennes side eller hos noen verdipapirsentralen svarer for.

Erstatningskrav skal behandles etter verdipapirsentralens regler om behandling av klager fastsatt i medhold av verdipapirsentralforordningen artikkel 32 nr. 2.

§ 9-2 Kontoføreres erstatningsansvar og verdipapirsentralens solidaransvar

Dersom en feil etter § 9-1 kan henføres til en kontofører, er kontoføreren ansvarlig. Bestemmelsene i § 9-1 første til fjerde ledd gjelder tilsvarende for kontoførere.

Skadelidte kan i alle tilfeller rette kravet mot verdipapirsentralen. For tap som kan henføres til en kontofører, er verdipapirsentralen solidarisk ansvarlig med kontoføreren for 50 millioner kroner per feil. Ut over dette er verdipapirsentralen ikke ansvarlig for tap som kan henføres til en kontofører.

Erstatningskrav fremsatt mot en kontofører behandles etter reglene om klager som nevnt i § 6-3 tredje ledd.

§ 9-3 Skadelidtes medvirkning

Har skadelidte selv forsettlig eller uaktsomt forårsaket eller medvirket til skaden, kan erstatningen nedsettes eller bortfalle.

Kapittel 10. Avvikling og krisehåndtering

§ 10-1 Vedtak om oppløsning og avvikling

Vedtak om å oppløse eller avvikle virksomheten i en verdipapirsentral treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring, med mindre noe annet følger av lov. Vedtaket skal oversendes til Finanstilsynet, som innen 30 virkedager etter mottak kan be om ytterligere informasjon om grunnlaget for og virkningene av vedtaket.

Vedtak etter første ledd skal godkjennes av departementet, som kan sette vilkår for godkjennelsen. Dersom departementet ikke har truffet vedtak om noe annet innen tre måneder etter at Finanstilsynet mottok vedtaket og eventuell ytterligere informasjon, skal vedtaket anses som godkjent.

Godkjente vedtak etter første og annet ledd skal offentliggjøres i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon og minst to riksdekkende aviser.

§ 10-2 *Melding til Finanstilsynet*

Styret og daglig leder har hver for seg plikt til å melde fra til Finanstilsynet hvis det er grunn til å frykte at verdipapirsentralen i nær fremtid ikke vil kunne:

1. oppfylle krav fastsatt i eller i medhold av loven her
2. utføre sine kjernefunksjoner
3. oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, eller
4. opprettholde virksomheten, på grunn av alvorlig tillitssvikt, tap som vesentlig kan svekke eller true soliditeten, eller andre inntrådte forhold.

Hvis verdipapirsentralens revisor blir kjent med forhold nevnt i første ledd, skal denne gi slik melding til Finanstilsynet som nevnt i første ledd, med mindre vedkommende har fått bekreftelse fra Finanstilsynet på at slik melding allerede er gitt.

Meldingen skal inneholde alle relevante opplysninger om verdipapirsentralens økonomiske og markedsmessige situasjon og redegjøre for årsakene til vanskelighetene.

§ 10-3 *Konkursforbud*

Gjeldsforhandling eller konkurs etter konkursloven kan ikke åpnes i verdipapirsentraler med tillatelse etter denne lov.

§ 10-4 *Krisehåndtering*

For verdipapirsentraler med tillatelse til å yte tilknyttede banktjenester etter verdipapirsentralforordningen artikkel 54 nr. 2 gjelder reglene i finansforetaksloven kapittel 20 med tilhørende forskrifter.

Departementet kan i forskrift fastsette at reglene i finansforetaksloven kapittel 20 med tilhørende forskrifter helt eller delvis skal gjelde også for andre verdipapirsentraler. Departementet kan i tillegg fastsette regler i forskrift som fraviker eller supplerer reglene nevnt i første punktum.

Kapittel 11. Tilsyn, forvaltningstiltak og sanksjoner mv.

§ 11-1 *Vedkommende myndighet og tilsyn*

Finanstilsynet er vedkommende myndighet etter verdipapirsentralforordningen artikkel 11.

Med mindre annet er særskilt bestemt, fører Finanstilsynet tilsyn med at bestemmelsene i loven her overholdes.

§ 11-2 *Taushetsplikt om varsling og sanksjoner mv.*

Enhver som utfører arbeid eller tjeneste for Finanstilsynet eller departementet, har taushetsplikt overfor uvedkommende om opplysninger som omhandler tiltak og sanksjoner som knytter seg til overtredelse av regler i loven her eller forskrifter i medhold av loven, så lenge offentliggjøring av opplysningene kan skade finansmarkedenes stabilitet eller en pågående gransk-

ning eller påføre de berørte parter uforholdsmessig stor skade. Forvaltningsloven § 13 a får tilsvarende anvendelse så langt den passer. Forvaltningsloven § 13 første og annet ledd og § 13 b gjelder ikke for opplysninger som nevnt i første punktum.

Enhver som utfører arbeid eller tjeneste for Finanstilsynet eller departementet, har taushetsplikt overfor uvedkommende om opplysninger som nevnt i § 8-2 første ledd om varsling, med mindre bruk av opplysningene er nødvendig som ledd i ytterligere undersøkelser av overtredelsen, etterfølgende forvaltningssak eller rettergang. Taushetsplikten etter første punktum gjelder også overfor sakens parter og deres representanter. Forvaltningsloven § 13 første og annet ledd, § 13 a og § 13 b gjelder ikke for opplysninger som nevnt i første punktum.

§ 11-3 *Opplysningsplikt overfor Finanstilsynet*

Verdipapirsentraler og foretak i samme konsern har plikt til å gi de opplysningene som Finanstilsynet krever om forhold som angår foretakets virksomhet, samt til å fremvise og utlevere til Finanstilsynet dokumentasjon som angår virksomheten. Første punktum gjelder tilsvarende for kontoførere og andre som utfører arbeid eller oppdrag på vegne av en verdipapirsentral eller en kontofører.

§ 11-4 *Meldeplikt om avhendelse av vesentlig del av virksomheten, fusjon og fisjon mv.*

En verdipapirsentral skal sende skriftlig melding til Finanstilsynet om beslutning om å avhende en vesentlig del av verdipapirsentralens virksomhet som nevnt i avsnitt A i vedlegget til verdipapirsentralforordningen og ved fusjon og fisjon. Endringen kan tidligst iverksettes tre måneder etter at Finanstilsynet har mottatt melding som nevnt i første punktum.

En verdipapirsentral skal sende skriftlig melding til Finanstilsynet om beslutning om å etablere datterselskap i utlandet eller filial i land utenfor EØS-området før etableringen iverksettes.

§ 11-5 *Pålegg om retting*

Finanstilsynet kan gi en verdipapirsentral pålegg om retting dersom foretaket opptrer i strid med lov, bestemmelser gitt med hjemmel i lov, vilkår for tillatelsen eller interne retningslinjer fastsatt etter bestemmelser i lov eller forskrift, eget regelverk eller egne forretningsvilkår. Tilsvarende gjelder overfor den som handler på vegne av en verdipapirsentral.

Finanstilsynet kan gi en kontofører pålegg om retting dersom foretaket opptrer i strid med lov, forskrift eller verdipapirsentralens regelverk. Tilsvarende gjelder overfor den som handler på vegne av en kontofører.

Finanstilsynet kan gi en verdipapirsentral som ikke har Norge som hjemstat, pålegg om retting i de tilfellene

som følger av verdipapirsentralforordningen artikkel 24 nr. 5 annet avsnitt.

§ 11-6 Pålegg om at stemmerettigheter til aksjer ikke kan utøves

Dersom en aksjeeier som direkte eller indirekte kan øve innflytelse på en verdipapirsentrals ledelse etter verdipapirsentralforordningen artikkel 27 nr. 6, ikke oppfyller kravet om å være skikket etter nevnte bestemmelse eller ikke har underrettet verdipapirsentralen eller Finanstilsynet etter verdipapirsentralforordningen artikkel 27 nr. 7, kan Finanstilsynet gi pålegg om at stemmerettighetene til aksjene ikke kan utøves.

§ 11-7 Tiltak ved brudd på forvalteres plikter

Dersom noen forvalter en forvalterkonto uten å oppfylle kravene i § 4-3, kan Finanstilsynet kreve kontoen sperret. Ved sperring mister forvalteren retten til å disponere over de finansielle instrumentene som er registrert på kontoen, herunder til å motta utbetalinger knyttet til de finansielle instrumentene med frigjørende virkning for betaleren. Sperringen er ikke til hinder for gjennomføringen av transaksjoner som er godkjent av Finanstilsynet.

Første ledd gjelder tilsvarende dersom en forvalter ikke oppfyller sin plikt til å gi opplysninger etter § 4-4 fjerde ledd.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om tvangssalg av finansielle instrumenter registrert på forvalterkontoer i de tilfeller der kontoen forvaltes av noen som ikke oppfyller kravene i § 4-3, eller der forvalteren ikke oppfyller sin plikt etter § 4-4 fjerde ledd.

§ 11-8 Forbud mot å ha ledelsesfunksjon

Dersom et styremedlem, en daglig leder eller en faktisk leder i en verdipapirsentral eller i en kredittinstitusjon som er utpekt etter verdipapirsentralforordningen artikkel 54, har overtrådt en bestemmelse som nevnt i verdipapirsentralforordningen artikkel 63 nr. 1 og overtredelsen medfører at vedkommende anses uskikket til å ha ledelsesfunksjon i foretaket, kan Finanstilsynet forby vedkommende å ha slike ledelsesfunksjoner. Tilsvarende gjelder overfor andre fysiske personer som kan holdes ansvarlig for overtredelsen.

§ 11-9 Overtredelsesgebyr

Ved overtredelse av bestemmelse som nevnt i verdipapirsentralforordningen artikkel 63 nr. 1 kan Finanstilsynet ilegge overtredelsesgebyr. Tilsvarende gjelder ved overtredelse av plikten til å underrette verdipapirsentralen eller vedkommende myndigheter om erverv eller avhendelse av aksjer etter verdipapirsentralforordningen artikkel 27 nr. 7 annet avsnitt. Finanstilsynet kan også ilegge overtredelsesgebyr ved overtredelse av § 2-1, § 3-2 første ledd, § 3-3 annet ledd, § 4-1, § 4-2, § 4-3 første og annet ledd, § 4-4 første til femte ledd, kapittel 5,

kapittel 6, § 10-1 første ledd, § 10-2 eller §§ 11-3 til 11-5 eller forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene.

Når overtredelsesgebyr kan ilegges foretak etter første ledd, kan overtredelsesgebyr i tillegg ilegges styremedlemmer, daglig leder eller faktisk leder i foretaket dersom vedkommende har utvist forsett eller grov uaktsomhet.

Foretak kan ilegges overtredelsesgebyr på inntil 167 millioner kroner eller inntil 10 prosent av den samlede årsomsetningen i henhold til siste godkjente årsregnskap. For et morselskap eller et datterselskap av et morselskap som skal utarbeide konsernregnskap etter direktiv 2013/34/EU, skal den samlede omsetningen være den totale årsomsetningen eller tilsvarende inntekt etter relevante regnskapsdirektiver etter siste tilgjengelige konsoliderte årsregnskap godkjent av styret i morselskapet. Overtredelsesgebyret kan fastsettes til inntil to ganger oppnådd fortjeneste som følge av overtredelsen dersom overtredelsesgebyret ved denne beregningen blir høyere enn utmålingen etter første og annet punktum.

Fysiske personer kan ilegges overtredelsesgebyr på inntil 42 millioner kroner eller inntil to ganger oppnådd fortjeneste som følge av overtredelsen dersom overtredelsesgebyret ved denne beregningen blir høyere.

Ved forsinket betaling av overtredelsesgebyr påløper det renter etter forsinkelsesrenteloven.

Adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr foreldes fem år etter at overtredelsen er opphørt. Fristen avbrytes ved at Finanstilsynet gir forhåndsvarsel eller fatter vedtak om overtredelsesgebyr.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om utmåling av overtredelsesgebyr.

§ 11-10 Vurderingsmomenter for forbud mot å ha ledelsesfunksjon og vedtak om overtredelsesgebyr

Ved vurderingen av om det skal nedlegges forbud mot å ha ledelsesfunksjon etter § 11-8 eller ilegges overtredelsesgebyr etter § 11-9, kan det blant annet tas hensyn til:

1. overtredelsens grovhet og varighet
2. graden av skyld hos overtrederen
3. overtrederens økonomiske evne, slik den fremgår av for eksempel et foretaks samlede omsetning eller av en ansvarlig fysisk persons årsinntekt
4. fordeler som er oppnådd eller tap som er unngått som følge av overtredelsen
5. tredjeparters tap
6. graden av samarbeid med myndighetene
7. tidligere overtredelser begått av personen som er ansvarlig for overtredelsen.

De samme momentene kan hensyntas ved utmålingen av overtredelsesgebyr.

§ 11-11 *Straff*

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes den som grovt eller gjentatte ganger forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelsene som nevnt i § 11-9 første ledd.

Tillitsvalgte, ansatte og revisor i foretak som driver verdipapirsentral og som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelsene i § 10-2, straffes med bøter og under særlig skjerpene omstendigheter med fengsel inntil tre måneder.

Kapittel 12. Ikrafttredelse, overgangsregler og endringer i andre lover

§ 12-1 *Ikrafttredelse og overgangsregler*

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. De ulike bestemmelsene i loven kan settes i kraft til ulik tid.

Når loven trer i kraft oppheves lov 5. juli 2002 nr. 64 om registrering av finansielle instrumenter. De ulike bestemmelsene i loven kan oppheves til ulik tid.

Departementet kan gi overgangsregler.

§ 12-2 *Endringer i andre lover*

Fra den tid loven her trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 17. juli 1953 nr. 2 om erstatning for krigsskade på eiendom og interesse skal § 3 tredje ledd tredje punktum lyde:

Departementet kan også gi samtykke til at det for lånet utstedes ihendehaverobligasjoner eller obligasjoner registrert i *en verdipapirsentral*.

2. I lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet med finansforetak mv. gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd nr. 15 skal lyde:

15. *verdipapirsentraler*,

§ 7 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Taushetsplikten er heller ikke til hinder for at Finanstilsynet gir opplysninger til *regulert marked* med tillatelse etter *verdipapirhandelloven*, *verdipapirsentral* med tillatelse etter *verdipapirsentralloven* eller sentral motpart med tillatelse etter *verdipapirhandelloven*, om forhold som er nødvendig for utførelsen av disse *foretakenes* lovbestemte oppgaver.

3. I lov 25. juni 1965 nr. 2 om adgang til regulering av penge- og kredittforholdene skal § 15 lyde:

§ 15 Kongen kan ved forskrift bestemme at lån mot utstedelse av ihendehaverobligasjoner eller obligasjoner registrert i *en verdipapirsentral* eller lån som ellers gis av flere långivere sammen, ikke skal kunne tas opp uten etter samtykke fra Kongen.

4. Lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer § 5 nr. 1 skal lyde:

1. Når det er utstedt gjeldsbrev for en fordring, eller fordringen er registrert i *en verdipapirsentral*, er foreldelsesfristen 10 år, bortsett fra senere forfalt rente eller selskapsutbytte og senere forfalte terminytelser som omhandlet i § 6.

5. I lov 8. februar 1980 nr. 2 om pant gjøres følgende endringer:

Overskriften til kapittel 4 skal lyde:

Kap. 4. Avtalepant i verdipapirer, finansielle instrumenter registrert i en verdipapirsentral, aksjer, enkle pengekrav, patenter og planteforedlerretter m.m.

Overskriften til § 4-1 skal lyde:

§ 4-1 *Verdipapir og finansielle instrumenter registrert i en verdipapirsentral*

§ 4-1 tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Finansielle instrumenter registrert i *en verdipapirsentral med Norge som hjemstat* kan pantsettes ved registrering i *verdipapirsentralen*, jf. *verdipapirsentralloven*.

(4) En livsforsikring kan pantsettes ved registrering i livsforsikringsregisteret, jf. lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler § 17-1 annet ledd.

Overskriften til § 4-2a skal lyde:

§ 4-2a. Aksjer som ikke er registrert i *en verdipapirsentral*

§ 4-2a første ledd skal lyde:

(1) Aksjer som ikke er registrert i *en verdipapirsentral*, kan pantsettes med mindre noe annet er fastsatt i selskapets vedtekter.

§ 4-4 tredje ledd skal lyde:

(3) Som enkelt pengekrav regnes pengekrav som ikke er knyttet til verdipapir, finansielle instrumenter registrert i *en verdipapirsentral* eller innløsningspapir.

Overskriften til § 5-7 skal lyde:

§ 5-7 *Utlegg i verdipapir, finansielle instrumenter registrert i en verdipapirsentral, innløsningspapir, aksjer, medlemskap i samvirkeforetak eller enkle krav*

§ 5-7 tredje ledd skal lyde:

(3) Utleggspant i aksjer som ikke er registrert i *en verdipapirsentral med Norge som hjemstat*, får rettsvern etter reglene i § 4-2 a annet ledd.

§ 5-7 syvende ledd skal lyde:

(7) Utleggspant i finansielle instrumenter registrert i *en verdipapirsentral med Norge som hjemstat* får rettsvern ved registrering i *verdipapirsentralen*, jf. *verdipapirsentralloven*.

6. Lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker § 230 annet ledd første punktum skal lyde:

Vitner som har taushetsplikt etter *forsikringsloven § 1-6, finansforetaksloven § 9-6 eller § 9-7, verdipapirhandelloven § 10-5 eller verdipapirsentralloven § 8-1*, plikter å gi forklaring til politiet om forhold som omfattes av taushetsplikten eller taushetsplikt etter avtale.

7. I lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs gjøres følgende endringer:

§ 36 første ledd nr. 3) skal lyde:

3) *en verdipapirsentral*, dersom det er registrert rettigheter der som gjeldsnemnda mener tilhører skyldneren, og

§ 79 fjerde ledd nr. 2) skal lyde:

2) *en verdipapirsentral*, dersom det er registrert rettigheter der som bostyreren mener er omfattet av boets beslagsrett.

8. Lov 24. mai 1985 nr. 28 om Norges Bank og pengevesenet mv. § 27 første ledd første punktum skal lyde:

Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak bestemme at foretak i finansiell sektor, herunder banker, forsikringsselskaper, finansieringsforetak, verdipapirforetak, *regulerte markeder, verdipapirsentraler* og sentrale motparter, skal gi banken opplysninger om sin virksomhet, finansiering av virksomheten, sitt regnskap, transaksjoner og beholdninger på egne og kunders vegne, samt andre opplysninger som er nødvendige for bankens arbeid.

9. Lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak § 5-3 første ledd tredje punktum skal lyde:

Gjelder registerførerens vedtak emisjon av finansielle instrumenter, skal også *verdipapirsentralen* underrettes.

10. I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse gjøres følgende endringer:

§ 7-13 første ledd annet punktum skal lyde:

Det samme gjelder realregistrerte formuesgoder, finansielle instrumenter registrert i *en verdipapirsentral*, aksjer og adkomstdokumenter til leierett eller boret til husrom som saksøkte er registrert eller meldt som eier av.

§ 7-14 annet punktum skal lyde:

Det samme gjelder realregistrerte formuesgoder, finansielle instrumenter registrert i *en verdipapirsentral*, aksjer og adkomstdokumenter til leierett eller boret til husrom som en tredjeperson er registrert eller meldt som eier av.

§ 7-20 fjerde og femte ledd skal lyde:

Ved utlegg i finansielle instrumenter som er registrert i *en verdipapirsentral*, registrerer namsmannen omgående at bare namsmannen kan disponere kontoen.

Ved utlegg i aksjer som ikke er registrert i *en verdipapirsentral*, underretter namsmannen, dersom det lar seg gjøre, snarest selskapet og forbyr selskapet å betale eller yte til saksøkte.

§ 10-3 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Ved begjæring om dekning i finansielle instrumenter som er registrert i *en verdipapirsentral* eller immaterialrettigheter som kan registreres i særskilt register, skal utskrift fra vedkommende *verdipapirsentral* eller register legges ved begjæringen istedenfor utskrift fra Løsøreregisteret.

§ 10-4 første ledd første punktum skal lyde:

Tvangsdekning i omsettelige verdipapirer som nevnt i *verdipapirhandelloven § 2-4* og i finansielle instrumenter som er registrert i *en verdipapirsentral*, skjer ved salg av formuesgodet gjennom medhjelper.

11. I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 4-4 skal lyde:

§ 4-4 *Registrering av aksjer i en verdipapirsentral*

Det kan bestemmes i vedtektene at selskapets aksjer skal registreres i *en verdipapirsentral som har tillatelse etter eller er anerkjent etter verdipapirsentralforordningen (forordning (EU) 909/2014)*. Det skal i så fall også fastsettes i vedtektene i hvilken *verdipapirsentral* aksjene blir registrert. Er selskapets aksjer registrert i *en verdipapirsentral*, gjelder reglene i lov om allmennaksjeselskaper om slik registrering for aksjene, herunder § 4-10 om forvalterregistrering.

§ 4-11 skal lyde:

§ 4-11 *Overgang fra aksjeeierbok til aksjeeierregistrering i en verdipapirsentral og omvendt*

(1) Dersom et aksjeselskap har besluttet at selskapets aksjer skal registreres i *en verdipapirsentral*, skal selskapet varsle om at den som aksjeeierboken angir som aksjeeier, vil bli registrert som eier for det antall aksjer aksjeeierboken viser, med mindre det godtgjøres at en annen er aksjeeier. Varselet skal angi tidspunktet for registreringen.

(2) Varselet etter første ledd skal senest to måneder før registreringen sendes alle som ifølge aksjeeierboken er aksjeeiere, og kunngjøres i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon.

(3) Dersom et aksjeselskap har besluttet at selskaps aksjer ikke lenger skal være registrert i *en verdipapirsentral*, skal selskapet varsle om at den som er angitt som aksjeeier i aksjeeierregisteret, vil bli innført i aksjeeierboken som eier for det antall aksjer aksjeeierregisteret viser, med mindre det godtgjøres at en annen er aksjeeier. Varselet skal angi tidspunktet for innføringen. Annet ledd gjelder tilsvarende. Rettigheter i en aksje som er registrert i *en verdipapirsentral*, anses ved overgangen til aksjeeierboken som meldt til selskapet med den prioritet rettighetene har etter registreringen i *verdipapirsentralen*.

(4) Kongen kan gi forskrift om fremgangsmåten ved overgang fra aksjeeierbok til aksjeeierregister i *en verdipapirsentral*, og ved overgang fra aksjeeierregister i *en verdipapirsentral* til aksjeeierbok.

12. I lov av 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 2-2 første ledd nytt nr. 11 skal lyde:

11. *hvilken verdipapirsentral aksjene er registrert i*

§ 4-4 første ledd skal lyde:

(1) Når et allmennaksjeselskap er stiftet, skal styret uten opphold sørge for at det opprettes et aksjeeierregister for selskapet i *en verdipapirsentral som har tillatelse etter eller er anerkjent etter verdipapirsentralforordningen (forordning (EU) nr. 909/2014)*. Opprettes aksjeeierregisteret før selskapet er registrert i Foretaksregisteret, skal dette angis. Når *selskapet er registrert i Foretaksregisteret*, skal styret straks melde dette til *verdipapirsentralen*.

§ 4-7 skal lyde:

§ 4-7 *Eierskifte*

Tidligere eier skal sørge for at det straks etter eierskifte sendes melding til *verdipapirsentralen* om dette.

§ 4-8 annet ledd annet punktum skal lyde:

Når registrering i Foretaksregisteret er foretatt, skal styret straks melde dette til *verdipapirsentralen*.

§ 4-9 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) *Mottar aksjeeieren meldingen direkte fra den verdipapirsentralen hvor aksjen er registrert, er melding fra selskapet som nevnt i første og annet ledd ikke nødvendig.*

§ 4-10 første ledd fjerde punktum skal lyde:

En *annen verdipapirsentral* kan etter forskrift gitt av Kongen opprette et delregister som føres inn i aksjeeierregisteret på vegne av aksjeeier.

§ 4-10 nytt sjette ledd skal lyde:

(6) *Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om tvangssalg av finansielle instrumenter registrert på en forvalterkonto der kontoen forvaltes av noen uten godkjenning etter første ledd, eller der forvalteren ikke oppfyller sin plikt til å gi opplysninger etter fjerde ledd eller etter forskrift gitt i medhold av femte ledd.*

§ 4-11 første ledd skal lyde:

(1) Selskapet skal ha et tegningsrettsregister i *den verdipapirsentralen* selskapets aksjer er registrert i.

§ 4-11 tredje ledd første punktum skal lyde:

Tegningsrett som nevnt skal også registreres på konto som rettighetshaveren har i *en verdipapirsentral*.

§ 4-13 første ledd skal lyde:

(1) Om rettsvirkninger av registrering i *en verdipapirsentral med Norge som hjemstat, jf. verdipapirsentralloven § 1-2 første ledd*, gjelder reglene i *verdipapirsentralloven §§ 7-3, 7-4 og 7-6*. Dersom aksjene er registrert i *en verdipapirsentral som ikke knytter rettsvernsvirkninger til registrering i verdipapirsentralen*, gjelder reglene i *aksjeloven § 4-13 om legitimasjons- og rettsvernsvirkninger ved eierskifte tilsvarende*.

§ 4-13 annet ledd annet punktum skal lyde:

Annen utdeling enn utbytte er likevel bare frigjørende i forhold til en senere godtroende erverver dersom den er registrert på aksjeeierens konto i *en verdipapirsentral*.

§ 4-13 tredje ledd nr. 2 skal lyde:

2. unnlatt registrering skyldes feil i *en verdipapirsentral*.

§ 4-13 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) *Opplysninger som gjelder rettsvirkninger av registrering, skal være offentlig tilgjengelig. Det samme gjelder fremgangsmåten for å få registrert rettigheter til aksjene.*

§ 4-15 a skal lyde:

§ 4-15a. Pantsettelse av aksjer

Aksjer kan pantsettes når annet ikke er fastsatt i vedtektene. Pant i aksjer registrert i *verdipapirsentral med Norge som hjemstat* får rettsvern etter reglene i *verdipapirsentralloven*. Avtalen kan bestemme at utbytte skal utbetales til panthaveren uten de begrensninger som følger av § 8-3 annet ledd. Dersom aksjene er registrert i *en verdipapirsentral som ikke knytter rettsvernsvirk-*

ninger til registrering i verdipapirsentralen, gjelder reglene i aksjeloven § 4-8 annet og tredje ledd om pant i aksjer tilsvarende.

§ 4-16 første ledd annet punktum skal lyde:

Styret skal snarest mulig etter at ervervet er meldt til verdipapirsentralen, avgjøre om samtykke skal gis.

§ 4-16 fjerde ledd skal lyde:

(4) Er erververen ikke underrettet om at samtykke er nektet, innen to måneder etter at melding om ervervet kom inn til verdipapirsentralen, anses samtykke å være gitt.

§ 4-20 første punktum skal lyde:

Når verdipapirsentralen mottar melding etter § 4-7, skal den straks varsle selskapet.

§ 4-23 første ledd annet punktum skal lyde:

Meldingen må være kommet frem til selskapet senest to måneder etter at verdipapirsentralen eller i tilfelle selskapet fikk melding om eierskiftet som nevnt i § 4-20.

§ 4-24 tredje ledd skal lyde:

(3) Når selskapet har truffet beslutning om tvungen overtakelse i henhold til tillatelse fra departementet, skal selskapet innføres som eier av aksjene i verdipapirsentralen. Dette gjelder likevel ikke aksjene til aksjeeiere som etter at tilbudet etter første ledd er fremsatt, har fått registrert erverv av så mange aksjer at de ikke lenger omfattes av tilbudet.

§ 4-25 femte ledd skal lyde:

(5) Når et morselskap har besluttet å overta aksjer etter første ledd, skal morselskapet innføres som eier av aksjene i verdipapirsentralen. Samtidig skal morselskapet innbetale det samlede tilbudsbeløpet på særskilt konto i en bank som kan drive virksomhet her i riket.

§ 5-10 nytt sjettede ledd skal lyde:

(6) Når endringen gjelder i hvilken verdipapirsentral aksjene registreres, skal forslaget inneholde opplysninger om de viktigste virkningene endringen vil ha, herunder hvordan aksjeeierne får etablert konto i den foreslåtte verdipapirsentralen, og hvilke rettsvernsregler som vil gjelde etter et skifte av verdipapirsentral.

§ 5-11 b første punktum skal lyde:

For selskaper med aksjer som er opptatt til notering på regulert marked, jf. verdipapirhandelloven § 2-7 fjerde ledd, som ligger i eller har virksomhet i EØS-området, gjelder følgende særregler:

§ 10-6 skal lyde:

§ 10-6 Innføring av fortrinnsretten i tegningsrettsregisteret

Fortrinnsrett til å tegne nye aksjer skal innføres i tegningsrettsregisteret i verdipapirsentralen etter reglene i § 4-11.

§ 10-12 fjerde ledd nr. 1 første punktum skal lyde:

Slike aksjer skal foreløpig registreres på en egen konto i verdipapirsentralen.

§ 12-6 nr. 4 annet punktum skal lyde:

Utdelinger som skjer i forbindelse med kapitalnedsettingen, skal registreres på aksjeeierens konto i verdipapirsentralen.

§ 13-18 tredje ledd skal lyde:

(3) Utbetaling av vederlag i annet enn aksjer til aksjeeiere i selskap som er registrert i en verdipapirsentral, skal registreres på aksjeeierens konto i verdipapirsentralen.

§ 13-18 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Har det eller de overdragende selskapenes aksjer vært registrert i en verdipapirsentral, skal det overtakende selskapet også oppbevare en kopi av aksjeeierregisteret i minst ti år, slik dette er ved registreringen av fusjonen.

13. I lov 13. juni 1997 nr. 55 om serveringsvirksomhet skal § 8 fjerde ledd lyde:

Serveringssteder som er børsnoterte eller notert på annet regulert marked, plikter ikke å legge frem informasjon som er taushetsbelagt etter verdipapirhandelloven med forskrifter.

14. I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. skal § 3-3 b tredje ledd lyde:

Annet ledd nr. 1, 2, 3, 5 og 6 gjelder ikke for regnskapspliktige som ikke har utstedt aksjer eller egenkapitalbevis som er notert på et regulert marked eller på en multilateral handelsfasilitet, jf. verdipapirhandelloven § 2-7 femte ledd.

15. I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 4-14 skal lyde:

§ 4-14 Ihendehaverobligasjon, obligasjon registrert i en verdipapirsentral og lignende verdipapir

Ihendehaverobligasjon, obligasjon registrert i en verdipapirsentral og lignende verdipapir verdsettes til kursverdien, eller til antatt omsetningsverdi dersom kursen ikke er notert.

§ 9-11 fjerde ledd bokstav a skal lyde:

- a. lånet gjelder aksje, egenkapitalbevis eller ihendehaverobligasjon, tatt opp til notering på regulert marked som definert i *verdipapirhandelloven § 2-7 fjerde ledd*, eller tilsvarende notering på utenlandsk børs, og

§ 9-11 fjerde ledd bokstav c skal lyde:

- c. transaksjonen registreres som lånetransaksjon i vedkommende *verdipapirsentral*, når lånet omfatter verdipapir som er registrert i *verdipapirsentral som omfattes av opplysningsplikt etter skatteforvaltningsloven § 7-3 første ledd bokstav i*.

16. I lov 17. desember 1999 nr. 95 om betalingssystemer m.v. skal § 4-4 tredje ledd lyde:

Dersom finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-2 er stilt som sikkerhet etter første ledd, og retten til de finansielle instrumentene er registrert i et register, en konto eller i en *verdipapirsentral* i en EØS-stat, skal lovgivningen i dette landet være bestemmende for rettighetene til innehaver av sikkerhetsstillelsen.

17. I lov 26. mars 2004 nr. 17 om finansiell sikkerhetsstillelse skal § 1 tredje ledd bokstav d lyde:

- d) avregningssentraler, sentrale motparter og lignende lovregulerte institusjoner som handler med finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-4 syvende ledd, eller juridiske personer som handler i egenskap av formuesforvalter eller etter fullmakt fra en eller flere personer, for eksempel tillitsmenn for obligasjonseiere i obligasjonsmarkedet eller spesialforetak opprettet i forbindelse med verdipapirisering.

18. Lov 1. april 2005 nr. 14 om europeiske selskaper ved gjennomføring av EØS-avtalen vedlegg XXII nr. 10a (rådsforordning (EF) nr. 2157/2001) § 7 annet ledd bokstav e skal lyde:

- e) lov 29. juni 2007 nr. 75 om *verdipapirhandel § 11-4*,

19. Lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister § 34-4 fjerde ledd annet punktum skal lyde: Tilsvarende gjelder for rettigheter registrert i en *verdipapirsentral* eller i et særskilt register for immaterialrettigheter.

20. I lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel gjøres følgende endringer:

§ 9-3 første ledd nr. 8 skal lyde:

- 8. *verdipapirsentral med unntak av det som fremgår av verdipapirsentralforordningen artikkel 73 jf. verdipapirsentralloven § 1-1*,

§ 11-13 fjerde ledd skal lyde:

(4) Departementet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra taushetsplikten overfor annet regulert marked, *verdipapirsentral*, sentral motpart, utenlandske tilsynsmyndigheter, andre offentlige myndigheter og internasjonale eller overnasjonale institusjoner.

§ 12-5 tredje ledd første punktum skal lyde:

Markedsoperatøren kan kreve at en *verdipapirsentral* og en sentral motpart uten hinder av taushetsplikt gir opplysninger som er nødvendige for at det regulerte markedet skal kunne oppfylle sine plikter etter første og annet ledd.

§ 19-2 fjerde ledd skal lyde:

(4) Finanstilsynet kan uten hinder av taushetsplikt kreve å få de opplysninger det finner påkrevet i sin kontrollvirksomhet fra en *verdipapirsentral* på den måten Finanstilsynet finner hensiktsmessig.

21. I lov 26. mars 2010 nr. 9 om vergemål skal § 54 første ledd lyde:

Kongen kan i forskrift gi regler om at når en mindreårig eller en person som er fratatt den rettslige handleevnen, tilføres eiendeler, skal offentlige forvaltningsorganer, *finansforetak*, *forsikringsforetak*, pensjonsforetak, fondsforvaltningsselskaper, *verdipapirsentraler* og verge gi melding til fylkesmannen om dette.

22. I lov 25. november 2011 nr. 44 om verdipapirfond gjøres følgende endringer:

§ 2-7 femte ledd oppheves. Nåværende sjette ledd blir femte ledd.

§ 2-10 tredje punktum skal lyde:

Bestemmelsene gitt i eller i medhold av verdipapirhandelloven § 10-22 annet til *sjette* ledd gjelder tilsvarende så langt de passer.

§ 6-5 første ledd nr. 1 skal lyde:

- 1. er opptatt til offisiell notering eller omsettes på et regulert marked i en EØS-stat, herunder et norsk regulert marked, som definert i *direktiv 2014/65/EU art. 4 nr. 1 punkt 21* og *verdipapirhandelloven § 2-7 fjerde ledd*,

23. I lov 20. juni 2014 nr. 28 om forvaltning av alternative investeringsfond gjøres følgende endringer:

§ 5-2 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) verdipapirforetak etablert i en EØS-stat, med tillatelse til å yte tilknyttet tjeneste som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-6 første ledd nr. 1 og som har en

ansvarlig kapital som minst utgjør et beløp i norske kroner tilsvarende 730 000 euro, eller

§ 7-3 skal lyde:

§ 7-3 *Krav til god forretningsskikk*

Ved markedsføring av alternative investeringsfond til ikke-profesjonelle investorer skal krav til god forretningsskikk som nevnt i verdipapirhandelloven § 10-15 første ledd med tilhørende forskrifter overholdes.

24. I lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern gjøres følgende endringer:

§ 7-8 første ledd bokstav i og ny bokstav j skal lyde:

- i) hvordan foretaket skal utvikles og foretakets kapital disponeres ved *avvikling*,
- j) *i hvilken verdipapirsentral egenkapitalbevisene er innført.*

§ 10-12 annet ledd skal lyde:

(2) Finansforetaket skal sørge for at det uten opphold opprettes et register over egenkapitalbeviserne i *en verdipapirsentral med godkjennelse eller anerkjennelse etter verdipapirsentralforordningen (forordning (EU) nr. 909/2014). Egenkapitalbevisene skal uten opphold registreres i den verdipapirsentralen som fremgår av finansforetakets vedtekter.* Allmennaksjeloven §§ 4-1 til 4-11 gjelder tilsvarende.

§ 21-11 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Vedtaket skal også registreres i *en verdipapirsentral* og tinglyses hos registerfører for tinglysing i fast eiendom.

25. Lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning § 7-3 første ledd bokstav h og i skal lyde:

- h) verdipapirforetak, jf. verdipapirhandelloven § 2-7 *første ledd*
- i) *verdipapirsentraler*

26. I lov 16. juni 2017 nr. 47 om gjeldsinformasjon ved kredittvurdering av privatpersoner gjøres følgende endringer:

§ 12 femte ledd annet punktum skal lyde:

Verdipapirsentralloven § 8-4 gjelder tilsvarende.

§ 17 annet ledd skal lyde:

For opplysninger til bruk i forskning og forskeres taushetsplikt gjelder *verdipapirsentralloven §§ 8-4 og 8-5* tilsvarende.

27. I lov 1. juni 2018 nr. 23 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering gjøres følgende endringer:

§ 4 første ledd bokstav l skal lyde:

- l) *verdipapirsentraler*, i tilfeller der *verdipapirsentralen* ikke benytter ekstern *kontofører* som er rapporteringspliktig. For kontohavere og utstedere som har ekstern *kontofører* som er rapporteringspliktig, er det *kontoføreren* som er rapporteringspliktig.

§ 22 første ledd bokstav h skal lyde:

- h) *verdipapirsentral* som er rapporteringspliktig

Tone Wilhelmsen Trøen

president

